

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
EST. 16 - TELEFON 2298

ANY XIII NÚM. 4163 - BARCELONA, DISSABTE, 9 DE SETEMBRE DE 1916 - UN NÚM. 5 CÈNTIMS

IMPRENTA ESTEREOTIPIA
EST. 16, TELEFON 2298

INSTITUT FEMINAL

COL·LEGI PER A SENYORETES

Comuniquem a tots els aimants de la cultura en general i de nostra Patria especialment, que, amb aquest títol, la S. A. FOMENT PEDAGOGIC, constituïda per pares de família, ha fundat el seu primer Centre d'Ensenyança, qual obertura tindrà lloc el primer d'octubre prop-venint.

Heu's-aquí el nostre propòsit:

Obtenir la dona amb la més completa educació possible, tant en la llar com fora de la llar.
Educació: Verament cristiana, social i artística.
Idiomes obligatoris: Català, Castellà i Francès.
Ensenyança cívica: Mètode experimental.
Pràctiques d'economia domèstica: Planxat i cuina.
Nombre limitat d'alumnes.
Camp d'experiències científiques i de cultura física, a les afòres de Barcelona.

L'estatge social, cèntric, higiènic, amb jardí:

Clarís, 24, pral. - Barcelona

Es faciliten prospectes i Reglaments. - Despatx: de deu a una del matí

Dr. Serrallach Especialista ronyons, matriu, vies urinàries i anàlisis orina. De 12 a 21 de 6 a 9. Festius, 10 a 12. PELAI, 40.

ELS REGIONALISTES I LES ENTITATS ECONOMIQUES

Efectes d'una política

El ja famós article d'«El Liberal», la condecoració otorgada al president del Foment del Treball Nacional, la dimissió del de la Cambra Industrial en el qual a la vegada concorre la circumstància d'esser diputat regionalista, tot això són fets que per si mateixos poden tenir poca importància, però que, amb llur mutua connexió, enclouen una actualitat política de positiva transcendència per a l'interès de Catalunya i aduec per a la vida dels partits d'astie- espanyols.

S'han anat esmentant, aquest dies, per la premsa de Madrid i la d'aquí, no sense aquella mica d'aquell viciós apassionament partidista que tan sovint ofusca el veritable sentit de les coses entre nosaltres, tergiversant-les i ajudant a portar-les per camins extraviats.

Ben lluny de nosaltres el propòsit d'incorrer en semblant defecte, que si en tota ocasió ha de resultar, a la llarga, fracassat pel propi interès, en aquest podria ésser efectivament perjudicial al de Catalunya.

Hem dit sempre que l'atac a la Lliga ha d'anar guiat, en els catalanistes d'altres branques, d'un gran seny i de comediment ple de serenitat, perquè es pot caure amb la major senzillesa a l'extrem de confondre els termes i llençar involuntàriament les segletes contra Catalunya.

En aquest cas s'ha de tenir això en compte com mai, perquè a l'indicar l'error ja previst de la política darrerament adoptada per la Lliga, es pot venir a donar força a un dels partits turnants en la monarquia centralista i, en conseqüència, qui sab si a certs elements que poden ésser contraris a l'interès de la nostra terra.

Però, no's pot negar que les indicacions del diari madrileny que hem al·ludit i l'actitud dels presidents de les diverses entitats abans citades, són la demostració d'aquelles profecies nostres de quan deiem que l'estrident nacionalista de la Lliga o era una com-

dia o l'enemistaria amb el contingut principal dels seus actuals afiliats.

Afortunadament pel sentit pur nacionalista, d'aquelles d'unes suposicions sembla que s'haurà afirmat la segona, per a otorgar als regionalistes l'honor de la sinceritat en les seves declaracions d'un accent més radical per a les aspiracions catalanes.

Mes, allavors, cal preguntar si aquesta actitud ha sigut principalment adoptada per a recollir els elements nacionalistes que figuren en els partits d'esquerra i, que amb la dissolució d'aquests, se han quedat desperdigats.

Si fos això, la Lliga haurà d'afegir a la deserció, que s'inicia dels seus vells adeptes, el fracàs d'aquest suposat propòsit, perquè en aquest cas l'experiència i la capacitat dels seus homes directors no ha sigut suficient a comprendre que'l seu matí de drete serà sempre un obstacle per a la conquesta d'aquells elements que tenen sentiments liberals i progressius.

No lograrà la Lliga vincular en ella tota la representació nacionalista de Catalunya, perquè el seu matí de drete, ademés de sostenir-se pel sofisme de l'indiferència sobre determinades qüestions de la política, ara s'ha elevat a una franca accentuació amb motiu de l'enèrgica campanya que han emprès contra el Govern.

Aquesta oposició a la present situació liberal s'ha fet en nom del nacionalisme, però en realitat, s'ha inspirat contra el criteri i la significació liberals de l'actual Gabinet, i això, a més d'evitar aquelles adhesions que s'esperaven encara pot contribuir a iniciar certes simpaties pels mateixos que són objecte dels seus atacs.

Per un cantó, doncs, no atrauen a llur causa a les desorganitzades forces de l'esquerra, i per altre es resten les que amb una tonalitat de drete quedaven en llurs rengleres, perdent així tot el caràcter de llur actuació altament beneficiosa a Catalunya dintre el sector

en que havia de desenrotllar-se. Caminant d'aquest modo s'arriba a viat a l'enfortiment del partit liberal dinàstic de Catalunya a costa de les dues branques principals del nacionalisme, i això sempre seria, en definitiva, l'únic resultat positiu que s'hauria tret de l'aparell escenogràfic del banquet dels cinc mil.

L'onze de setembre Jornada que s'atança

Tots els qui som amants als nostres deures patriòtics; tots els qui seriem vius i vibrants el sentiment nacional que ha persistit a través les centúries de malenança; tots els bons catalanistes estem preparant, cadascú des del seu lloc i a la mesura de se torces, l'anysal ofrena al símbol perpetu del darrer i suprem esforç realitzat a costa dels més generosos sacrificis, per a impedir que fos dut a terme l'arrabament definitiu de les llibertats de Catalunya.

L'onze de setembre! Record acorador. L'onze de setembre és una dada, una unitat en el rellotge d'arena que va comptant els anys que la Patria no viu la seva vida. L'onze de setembre, avui, encara vol dir que els pobles no són lliures; que les guerres, i amb elles les tiranies, encara no són acabades, i que l'internacionalisme per federació de nacionalitats naturals està un xic lluny d'esser l'organització de l'Univers, car avui, a l'onze de setembre, veurem una Bèlgica i una Sèrbia invadides, una Armènia immolada a dues menes de selvatgisme, i una Polònia, una Ucraïna, una Lituània, una Finlàndia i una Irlanda sangonjant sos pits, sense que a llurs trets hi brilli la corona de la pròpia sobirania nacional.

Per nosaltres, en fi, l'onze de setembre, avui, vol dir un any més sense que la Patria hagi assolit la plenitud de sa personalitat jurídica dins el concert de les nacionalitats naturals; sense que a la Patria li hagin sigut restituïdes les degradacions de llibertat que d'inferit l'espasa vencedora i l'espasa despòtica, que no tenien altres raons que llur brutalitat i despòtisme.

Commemorem-lo, catalans, l'onze de setembre. Però no'l commemoréssim pas d'esma. Commemorem-lo amb l'angúnia dins el pit, amb les mans crispades, amb el desig al cervell i amb la plena voluntat de que nostre esforç per la Patria, sigui equivalent al que simbolitza. En Rafael Casanova, la bandera damunt el pit i l'esquerra enlaire i de cara al blau de la gloria que perpetua l'existència o el record de les coses dignes.

Una comissió de nacionalistes barcelonins disposarà, el dia 11, una hermosa corona a l'estatua del darrer Conciller en Cap En Rafael Casanova, ofrena dels catalans d'Iquique (Xili).

«La Nació», el proper dia 11 de setembre, retrà tribut als catalans de 1714, portant una branca de roure al monument d'En Casanova.

El Consell d'Administració de la Cooperativa Mutual Catalana, portarà en corporació una corona a l'estatua d'En Rafael Casanova, el qual Concill prega a tots els socis que vulguin acompanyar-lo, se servixin reunir-se a dos quarts de vuit del matí del dia 11, a l'estatge social de l'entitat, Pont de la Parra, 5, botiga.

L'Orfeó de Sans cel·lebrarà el diumenge a les deu de la nit, una vetllada en remembrança del 11 de setembre de 1714, i després anirà corporativament a dipositar una corona a l'estatua d'En Rafael Casanova.

El C. D. de la Joventut del C. C. del districte II «La Tralla», avisa als seus socis, que, per a enterar-los d'un assumpte d'interès, relacionat amb l'onze de setembre, passin demà de 3 a 5 de la tarda per son estatge social (Alvarez, 6, pral.).

La funció organitzada per la Joventut catalanista «La Tralla», se pot assegurar que tindrà un gran succés, degut a la demanda de localitats que ve verificant-se. Les entitats de caràcter patriòtic, sense distinció de matis-

cos, sembla que hi concorran totes. Se despatxen localitats i entrades: al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria, Rambla Santa Mònica, 25, a l'Unió Catalanista, Canuda, 14, pral., i al Casal Catalanista districte segon, Alvarez, 6, principal.

El dia 11 de setembre, se portarà una palma al monument a En Rafael Casanova, amb una llacada dedicada a l'últim quefe de la Coronela, per els voluntaris de Catalunya.

La Política

No s'hi val, a confondre les coses

Tota la premsa de Barcelona ha donat la notícia de que els periodistes barcelonins que han fet l'informació de les festes d'inauguració del Centre Aragonés, havien enviat un telegrama de salutació a En Marià de Càvia.

Com s'ia que a nosaltres no'ns plau gens que se'ns prengui per altri, hem de fer constar llealment, en honor a la veritat i per pròpia satisfacció, que cap redactor d'aquest diari ha posat la seva firma al peu d'una salutació dirigida a l'admirable escriptor Càvia, que s'ha passat la vida renegant i malparlant de Catalunya i de tot quant ha respirat catalanitat. Si, com diuen allà dalt, «lo cortès no quita lo valient», tampoc la cortesia ens ha de dur on la nostra dignitat de catalans ens priva d'anar.

Passi que «La Lucha», periòdic que alardeja de nacionalista, cregui compatible çò que a nosaltres no'ns ho sembla. Al cap d'avall, però, també creu el confrare que s'han de desvetllar els sentiments republicans i nacionalistes del poble de Catalunya valent-se d'una llengua no catalana.

Contra l'alcalde de Pineda

Des de les planes del «Diario de Barcelona» escriu el literat de les sabatilles de simolsa En Teodor Baró: «Tenemos el alcalde de Zamaea, el de Mostoles y el que se murió de pena porqu a un vacino del lugar le hicieron corto el chaleco, a los cuales hemos de añadir el de Pineda». Preguntemos com ha lograt empenyar la vara, malgrat no gaudir de la simpatia de ningú de la població i amb maquiavelisme seapusser, repugnant, ve a insinuar que dit alcalde se val de procediments immorals per a lograr disposar de l'Alcaldia, arbitràriament. I tot això saben perquè? Perquè l'alcalde de Pineda, el ferm nacionalista i foragitador del caciquisme pinedenc senyor Serra i Moret, ha ordenat als guaites de nit que supleixin, a l'anar a cantar l'hora, el carrinçol «Alabado sea Dios!» tan pintoresc, com fora de lloc. Ja que ningú sab a què ve que se hagi d'alabar primer a Deu per a enterar als veïns de l'hora que és.

L'alcalde de Pineda trobem que ho ha fet molt bé. Però En Teodor Baró apoiat-se amb Pindar, amb Ciceró, amb Sant Bernat i amb Espinel i fins amb la Constitució—ja veieu—ho troba monstruós i que ho pot fer mercès al relaxament dels ressorts del govern.

En Serra i Moret, un dels ciutadans més correctes i enters de Catalunya, res pot perdre en atacs de x rucs amb ètica «acordeònica» que no repara en calumniar a tort i a dret per a la defensa dels interessos i el bon nom de l'església catòlica i romana.

Manen els lliberals

A Espanya, l'estar baix el règim que'n duen liberal és una veritable delícia igualada, gairebé, per la que's frueix sots el manament dels conservadors.

Ahí, al cap d'una hora que se'ns notificava la petició per a un periodista i estimat amic, En Ferran Pintado, a setze anys de presir per delictes de impremta i de caràcter polític, sabem que un altre periodista i bon amic, En Mateo Santos, havia sigut detingut amb motiu d'un causa que se li segueix pel delictes de «lesa majestad».

No cal dir com sentim, en aquesta casa d'EL POBLE CATALA, el contratemps dels dos amics Pintado i Santos, i com ens alegrem de trobar-nos en ple període de viatges apoteòsics i de governament liberal.

Convocatoria

La Joventut Catalanista de Barcelona celebrará Concill general extraordinari avui, dissabte, a les deu de la vetlla, en son estatge social, Alvarez, 6, principal.

«La Nació»

El número 59 del setmanari «La Nació», que apareix avui, dissabte, conté el sumari següent:

Del moment bèl·lic; L'acció del voluntariat en la present guerra, per Jaume Pou; Escoles catalanes! Professors catalans! Els defensors de la terra, per

R. Ràfols i Camí; 11 de setembre; Les commemoracions històriques; Per a la orientació de les democracies de Catalunya; El pensament català modern; Labor, per Eduard Lopez-Nerin; Al vol; Guaita, per F.; A l'entorn de la guerra; El problema de les nacionalitats, per Joan Wintsch; L'actuació obrera; L'onze de Setembre; Pels homes qui lluiten per la llibertat del món; Els conflictes socials; Noves.

L'estiu

Se troben a Pamplona el diputat provincial per aquest districte, don Joaquim Cabot i Rovira.

—Ha anat a passar un parell de dies a casa seva de Llaveneras, el president del Foment del Treball Nacional senyor comte de Caralt.

Nou centre

Se convoca a reunió general extraordinària als inscrits o que vulguin inscriure's al Centre Nacionalista Català (en constitució), per a avui dissabte, dia 9 del corrent, a les deu en punt del vespre, al carrer d'En Alvarez, 5, pral. (Casal Catalanista del districte II).

L'objecte de la reunió és:

a) Discutir la constitució del Centre i nom que deu portar.
b) Acordada aquesta, aprovació dels estatuts.
c) Nomenament del Concill Directiu.
d) Proposició referent a la constitució.

S'hi prega la puntual assistència. Sols hi tindrán vot i veu els socis ja inscrits o els que s'hi inscriuin abans de començar.

La denuncia d'En Salas Antón

Diu el «Diari de Sabadell» sota el títol «Encara aquell senyor»:

«Ahir, a la tarda, declararen davant del jutjat d'instrucció d'aquesta ciutat en virtut de diligències sumarials instruides amb motiu dels nombrosos telegrams de protest que des de la present es dirigiren al seu ex-diputat Salas Antón, el president del Centre Català don Modest Durán, el de l'Orfeó de Sabadell don Cassimir Lagarriga, al del Centre Excursionista don Joan Montllor i Pujalt, el secretari del mateix don Joan Valls, l'ex-diputat provincial don Manel Eolguera i Durán, els senyors Narcís Nonell, Jaume Millán, Ricard Marcet, president de la Joventut Catalanista, Antoni L. eopart, Joan Català, Feliu Rocabert, Antoni Solà, Joan Arús i alguns altres que no recordem.

Les declaracions versaren sobre el reconeixement de firmes i ratificació dels conceptes emesos en els telegrams, havent-ho fet tots els interessats que estaven en el cas de fer-ho, els quals expressaren els motius amb què fundaren la llur raonada protesta pel motiu referit.

En Salas Antón comença així a rehabilitar el seu perdut prestigi. Seguint per aquest camí, abans de pocs temps haurà de tributar-se-li una pública vindicació, en la qual serà glorificat com a màrtir de les idees liberals, democràtiques i progressives que tan extraordinàriament ha demostrat posseir.

Anants i vinents

Procedent de Madrid i de San Sebastián ha arribat a aquesta ciutat el quefe dels radicals senyor Lerroux.

—El diputat a Corts senyor Maestre es troba a Barcelona.

—Ha marxat cap a Haro, don Basill Paraiso.

L'ORFEO CATALA

COMMEMORACIÓ DE LA VINTICINQUENA

L'Orfeó Català cel·lebrà amb gran solemnitat dimecres passat a la nit, en la Sala d'audicions del Palau de la Música Catalana, la felicitat data commemorativa del 25 aniversari de la fundació de l'entitat, que fou el dia 6 de setembre de 1891.

Consistí l'acte en una vetllada íntima en la qual, assistí un gran nombre de socis responnent a l'invitació de la Junta. Presidida per aquesta, pel mestre Millet, professors i alguns dels socis fundadors entre'ls quals s'hi comptava l'eminent compositor Amadeu Vives, la vetllada transcorregué en mig de viu entusiasme que no minvava un sol moment, essent repetidament i entusiàstament aplaudits tots els parlaments.

Començà la festa amb la lectura de l'acta de la sessió de constitució de l'Orfeó, manifestant el President, senyor Moragas, que tal com s'havia fet al matí a la sessió que la Junta Directiva havia cel·lebrat a la mateixa hora que aquella, es llegiria aquest valios document i la llista dels socis fundadors de l'Associació, en homenatge a aquells catalans que 25 anys enera, es reuniren per a fer art i patria.

Al aixecar-se el Secretari senyor Roca-mora per a dar lectura a dita acta, el públic en pès s'alçà, escoltant respectu sament la relació d'aquella memorable sessió, esclatant en exponenti aplaudiment al fin i al sentir el paragraf referent a l'acord de que fós el català la llengua oficial de l'Orfeó, malgrat l'impugnació d'un soci qui, per no estar-hi conforme, es retirà de la Junta.

A continuació el senyor Moragas féu un bell discurs durant el qual, amb galana frase, enumerà i glosà les principals gestes de nostra primera entitat musical, acabant la seva oració, després de dedicar un afectuós record als fundadors protectors i choristes i a tots els qui han contribuït a l'obra de l'Orfeó Català, pregan als socis joves que no desmai en la tasca empresa en aquesta vinticinquena fins a copar la total consecució dels ideals d'art i de patria que informen la institució. Grans apludiments coronaren el discurs del President, renuents més fers encara, a l'acabar d'executar la Secció coral «El Cant de la Senyera».

Seguidament s'aixecà el mestre Vives pronunciant un bellíssim parlament.

Discurs del mestre Amadeu Vives

Amics i companys de l'Orfeó: ahir a la nit, En Millet va cridar-me per telèfon i em va dir: demà, a l'Orfeó, fem una festa per a celebrar els vint

i cinc anys de la primera Junta i voldria que tu hi fossis.

Hi seré, li vaig contestar. Oh, bé, va dir-me En Millet, es que voldria que escriguessis unes ratlles per a llegir-les als orfeonistes.

I què vols que's hi digui, vareig preguntar.

Lo que tu vulgues, em va respondre En Millet.

I aquest «lo que tu vulgues» no me ha deixat sossegar des d'ahir. Perquè jo no puc fer les coses que vull fer, sino quan elles volen ésser fetes. Més jo, a fi de complir la promesa, m'he posat a escriure lo que us estic llegint i que no sé lo que serà. Preneu-ne la bona voluntat.

Lo primer en que penso, es en els pocs que queden d'aquells que varen assistir a la primera Junta d'ara fa vint i cinc anys. Moltes vegades m'he recordat d'ells i per ells he preguntat. Els uns són morts i els altres són fora. Ara que passada la joventut els recordo, veig els tressors d'ingenuitat i d'entusiasme que portaven al cor. Ells sentien, per sobre totes les coses, un gran entusiasme per la música i el seu entusiasme s'esbrava en el quint pils del Liceu. Eren Gayarristes o Mas-sinistes i les seves ànimes fruien amb candidesa l'única forma d'art que en aquells temps precaris tenia vida a Barcelona.

L'Orfeó va canalisar aquelles aficions i ennoblí aquells entusiasmes, encaminant-los cap a una més alta direcció espiritual. Ells varen entregar-se a l'Orfeó, per fe, sense comprendre ben bé aon s'anava a parar, i, quant fervorosament s'hi varen entregar!

Quants d'unes varen tenir de vencer? Per un cantó, se'ls presentava una forma d'art sumptuosa i amb tot el prestigi de l'opinió i de la moda; per altre, un art humil, despreciat, càndid i sense autoritat. La raó i el sentiment estaven en guerra. Una mica de latitud, i el sentiment perdria la batalla; mes aquelles ànimes sinceres i sense inflor varen comprendre que el camí de la veritat artística, era el del propi sentiment i s'hi entregaren portant a l'Orfeó cap el més esclatant triomf que mai s'hagi vist a Catalunya, ajudats dels Mestres i conduïts per la ferma genialitat d'En Lluís Millet, ver artista entre'ls artistes i ver home, entre'ls vers homes, qui ha consagrat a l'Orfeó la riquessa exuberant del seu cor, del seu pensament, de la seva sang i de la seva vida.

Vosaltres, els orfeonistes d'ara, no heu tingut de sostenir aquestes lluites amb vosaltres mateixos, mes heu de saber que si no seguíu els camins dels vostres fundadors orfeonistes, si algú

Par al Salvament de Naufragats

Unes proves interessants

Per lo que al públic en general pot interessar, especialment en aquestes poques hores, en que tan freqüents són les catàstrofes marítimes, creiem oportú donar compte del resultat de les proves oficials que dels salva-vides Ginjols, organitzada la empresa constructora de mateixos a fi de donar a conèixer l'adefallat que per al salvament de naufragats representa l'ús de tals flotadors.

Consistien aquests en una fibra vegetal industrialitzada segons la patent espanyola número 61.530, qual fibra s'abota entre dues teles atencant la forma de petxeres, cinturons, armilles, coixins, rotllos, etc., etc. Com que dita fibra no és impermeable, ni tampoc ho és la tela que la recubreix, així que queda en l'aire una sòmpa d'ella i allavors es quan la força de flotació que cinc vegades més que la del suro, es desenvolupa. Es fa fer notar que com el seu volum és reduïssim i és completament flexible no impideix per res el moviment del naufragat i el deixa en completa llibertat.

Les proves a que forem invitats i que tingueren lloc en el moll de Barcelona consistiren en lo següent: una armilla de 400 grams de pes se sospengueren les boles de ferro, pesant tot junt 7 quilos i llençada a l'aigua amb força, no sols flotà sense enfonsar-se sinó que sentí fora del nivell de l'aigua i a una alçada de quinze centímetres, més d'una quinta part del seu volum total.

Després altra armilla igual a l'anterior, sostingué a un home que pesava 75 quilos, en posició vertical amb els braços aixecats i sense fer cap moviment, devent advertir que'l subjecte anava vestit i calçat.

Darrerament se feren les mateixes proves amb cinturons per a home, senyora i nen i amb un matalàs de la força de flotació del qual és per a quatre persones.

Totes les persones que presenciaren les proves quedaren entusiasmats dels resultats obtinguts, per lo que fou calorosament felicitat el gerent de l'empresa que les dirigí.

Presidiren l'acte el senyor Massot i en representació del renyor Comandant de Marina, fou qui disposà les proves, el senyor Quetge d'Obres Públiques, en nom propi i ademés amb l'alta representació del Governador Civil i un Quete d'Ingenieros en nom del Capità General. Assistiren valioses representacions de la Junta d'Obres del Port, Pràctics, Cases Navieres i consignataries, de l'Honorable Còs Consular i nombrosos i molt distingit públic.

Per ésser espanyola la societat constructora i per ésser realment excelent el salvavides que fabrica, no com reclam, sinó per fer justícia al verdader mèrit de millora i humanitat unim nostra felicitació a l'empresa i li augurem moltes prosperitats.

Totes les grans companyies navieres a ben segur que els adoptaran.

Informació Telefónica i Telefónica

Servei especial d'EL POBLE: CATALA

ESpanya

(De 9 matí a 12 nit.)

En Romanones

SAN SEBASTIAN, 8. Ha arribat a aquesta capital el comte de Romanones, següent rebut a l'estació per l'element oficial i amics polítics. Després conferència amb el senyor Quirón de León.

Aquesta tarda pujarà el comte de Romanones al palau de Miramar per a despatxar amb el rei.

El pa a Madrid

MADRID, 8. L'augment del preu del pa no ha tingut els resultats que es de temer entre el veïnat.

El pa de barra no té les degudes condicions de cocció, segons el dictamen facilitat pel Laboratori municipal.

El director del mateix, doctor Chirio, manifesta que la farina emplotada en aquestes barres és de bona qualitat, però que, amb l'objecte d'augmentar el pes, els fabricants no couen suficientment la pasta.

Això ocasiona els consegüents disgustos entre el veïnat.

L'alcalde es proposa perseguir durament tot això i aplicar les penes correspondents.

Avui ha repetit davant els periodistes que la lleia que cometi tres faltes, és per manca de pes, però per manca de cocció del pa, la tancarà sense contemplació de cap mena.

Sembla que l'alcalde està disgustat per la conducta que contra ell s'observa amb motiu d'aquesta campanya.

Notícies de València

VALENCIA, 8. La Cambra de Comerç ha acordat adherir-se al moviment de protesta contra les empreses d'Humana.

Els treballadors s'han reunit acordant dirigir-se al Comitè anglès per que veti sense efecte la prohibició de l'entrada de la taronja i que el Comitè espanyol pugui controlar vaixells dels que van amb carbó des de Marsella a Barcelona.

S'ha nomenat una comissió dels ports de València, Castelló, Burriana i Gandia, per a estudiar l'assumpte.

Factories navals

BILBAO, 8. A la Cambra de Comerç se venen celebrant reunions per a tractar de la instal·lació de factories navals, emplantant un capital de 70 mil·lions de pessetes.

Sembla ser que la primera factoria es construirà a la via de Bilbao.

Triple assassinat

CASTELLO, 8. Particularment es coneixen alguns detalls del triple assassinat comés ahir en el poble de Rosell.

El crim ocorregué ahir matí a una masia denominada Queralt, distant mig quilòmetre del poble.

Les víctimes han estat la vella Magdalena Niterola, de 73 anys i els germans Dolores i Ramon Pla Gavaldà, d'onze i set anys, respectivament, en ocasió de que estaven absents el pare de Dolores i de Ramon en unió d'un altre fill de 17 anys, i que els criats es trobaven dedicats a les feines agrícoles.

zació important. A això ha contestat el ministre de la Governació, dient que havia estat un de tants Concells, sense que es senyalés en el mateix res extraordinari.

Parlant després del problema del pa ha dit que era excessivament violenta la convocatòria al miting de demà, a la Casa del Poble, per a protestar de la puja del preu del pa.

Ha afegit que no era aquesta la manera de solucionar cap greu problema i aconsellava calma; encara que l'assumpte—ha dit—competeix més immediatament a l'alcalde, amb tot, jo no puc deixar-ho de la mà.

Maniobres navals

MADRID, 8. Cridat pel ministre de Marina, ha arribat l'almirall de l'esquadra, don Salvador Moreno.

El viatge es suposa relacionat amb les properes maniobres de l'esquadra.

Espanya i Colombia

MADRID, 8. A Bogotá (Colòmbia) s'ha constituït una Cambra de Comerç espanyol per a fomentar les relacions comercials entre Espanya i aquella República.

Barroso indisposat

SAN SEBASTIAN, 8. El ministre de Gracia i Justícia es troba indisposat. Per aquest motiu no acudirà aquest matí a rebre al comte de Romanones.

Conferència diplomàtica

SAN SEBASTIAN, 8. El comte de Romanones va rebre la visita de l'encarregat de Negocis de Noruega.

Congrés socialista

VALENCIA, 8. A las non u. u. a. u. s'inaugurarà el sisè Congrés de la Federació d'Agrupacions Socialistes.

El diumenge proper es donarà un te en honor dels congressistes.

Sinistre ferroviari

CASTELLO, 8. Prop de l'estació d'Alcaraz, en la línia de València a Tarragona, han topat dos trens de mercaderies, resultant morts un maquinista i un individu que viatjava en un dels trens, ferits de greua dos moços de tren i lleus dos foginiers.

El material ha sofert grans desperfectes i ha quedat interceptada la via.

Des de Vinaròs ha marxat al lloc del succeix un tren de socors.

En llibertat

VALENCIA, 8. Han sigut posats en llibertat els h. r. talans delinqüents a conseqüència dels successos desenvolupats durant la passada vaga.

Jutge especial

MADRID, 8. L'Audiencia després d'examinar el assumpte de la denuncia feta contra el regidor republicà senyor Blanco Soria, acordà nomenar jutge especial al del districte del Centre, senyor Robles.

L'arrós

MADRID, 8. Alguns diputats per València han visitat al ministre d'Hisenda i al director general de Duanes per a sol·licitar que amb motiu de l'abundancia de la proxima collita d'arrós es suprimixi l'impost de 4 pessetes per cada 100 kilos d'exportació.

Tant el senyor Alba com el senyor Matesanz han promès que una vegada coneguin amb exactitud la quantitat de la collita resoldran el assumpte en justícia.

El conflicte del pa

MADRID, 8. El ministre de la Governació, parlant del conflicte del pa, aconsellava als periodistes que donessin notes de moderació.

Resoldre el problema treient els guardies al car, no és gran per a ningú. Així, doncs, anem a resoldre'l en pau i harmonia. Si no és bo el pa, està clar que ho sigui si la puja és excessiva, farem que baixi: si no hi ha exactitud en el pes, tancarem les fàbriques, però tot, com dic, en pau i harmonia.

Pendrem totes les mides que siguin necessàries per a resoldre el problema.

DINER en 2.ª hipoteca i sobre valors, des de 14 per 100 any, en la Rambla Santa Mònica, 4, entresol.

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valors, des de 14 per 100 any, en la Rambla Santa Mònica, 4, entresol.

Pregu a la premsa que suprimixi tota nota que convida a la sedició, perquè això no és soldat, sinó agraïment. Si arriba el moment de la sedició, això farà més difícil resoldre'l, perquè no hi ha cap govern que ho resolgui amb el moti al carrer.

Dic això perquè ahir hi va haver un intent, i avui, segons em comunica la Direcció de Seguretat també s'han registrat esbalsos. Com a final tenim l'anunci del miting de la Casa del Poble.

Jo crec que si hi ha col·lectivitat, com la Casa del Poble, que creguin mal resolt el problema, deuen nomenar una comissió que vingui a parlar amb el ministre i l'alcalde, però no donar lloc a que surtin els guardies al carrer.

Per això no ha de caure el govern. No va a passar més que, si es crida, haguem de donar unes quantes garrotades, i amb això es resol ni la barata a ni la qualitat del pa.

En aquest ple jo soc completament neutral. Jo tinc la meua opinió, però me la reservo.

Anem, doncs, a encaminar a la gent pel bon sentit, a fi de resoldre el problema en pau sense estridències.

La llei del Banc

MADRID, 8. Es diu que el ministre d'Hisenda prepara una nova llei del Banc d'Espanya que ha de presentar a les Corts quan aquestes reunin les seves tasques.

Aviat es celebrarà un Consell extraordinari en el dit establiment de crèdit per a tractar de aquest assumpte.

No és aventurar suposar que, donada la necessitat, que la Hisenda té d'augmentar els seus recursos, es demani al Banc un sacrifici de noves quantitats a favor del Llesor.

La nit darrera s'ha desenrotllat una viva lluita amb bombes de mà a la regió de Stenstraete i Boesinghe.

Durant la jornada hem executat tirs de destrucció contra les obres alemanyes d'aquesta regió.

DE RUSSIA

PETROGRAD, 8. Els russos han ocupat la línia del ferrocarril de Halliez a Vodniki i bombardegen la ciutat de Halliez, que està cremant.

Al N. de Dvinsk hem pres un petit element de trinxera.

En direcció a Erzeany i Halliez hem desallotjat l'enemic de posicions organitzades i progressant hem arribat en alguns indrets el riu Narayourpka. En aquesta regió el dia 6 hem fet 5.600 presoners, entre ells uns 3.000 alemanys i 685 tures.

Als Cárpatos boscosos seguim progressant.

Front de Cáucas.—Hem rebutjat una ofensiva a l'O. de Erzindzjat.

A la regió d'Ognot hem ocupat posicions poderosament organitzades.

DE ITALIA

ROMA, 8. Malgrat els temporals, senyala activitat d'artilleria en nombrosos punts del front.

A Riofelize hem quasi anorreat un desfilament enemic. Els supervivents han confirmat que l'enemic, en les operacions desenrotllades darrerament, va sortir perdut seriós.

A l'Albania hem dispersat grups enemics prop de Hambari.

COMUNICAT OFICIAL ANGLÉS

LONDRES, 8. Apart de l'activitat ordinària d'artilleria i d'alguns combats secundaris amb granades de mà, no s'ha senyalat cap fet important al front del Somme.

Ahir vespre fou bombardejada la població d'Armentieres.

Les operacions a l'Orient

PARIS, 8. Comunicat oficial francès de l'exèrcit d'Orient:

Lluita violenta d'artilleria al front del Struma i a les regions de la muntanya de Beles i del llac Doiran.

Tranquil·litat rel tiva al front serbi.

Un avió enemic, abatut al S. O. del llac Doiran, ha caigut en flames a les línies franceses.

A l'Africa oriental

LONDRES, 8. A la colònia alemanya de l'E. africà, hem ocupat les posicions de Kilva-Kiwindche i Kilva-kissivani.

Els al·lats i Grècia

ATENAS, 8. Els estrangers que figuren en la llista d'expulsió presentada al Govern grec pels ministres de les nacions aliades han rebut avís escrit de la policia d'Atenes, invitant-los a marxar de Grècia dins de 24 hores. Si no se'n van, seran expulsats per la força.

Els ministres dels països de l'Entente presentaran igualment una llista dels subdits grecs que feren propaganda alemanya.

Bombard aerí

LONDRES, 8. Una nota oficial de les operacions a l'Egipte diu que dos aeroplans anglesos varen tirar el dia 5 d'aquest mes, amb bon resultat, 12 bombes a un aerodrom turc, tornant sense novetat.

Bombard de Bucarest

LONDRES, 8. «The Times», en un despatx de Bucarest, diu que un Zeppelin va bombardejar el dia 5, per tercera vegada, la ciutat de Bucarest, causant danys de poca importància.

Es diu que el Govern dels Estats Units es proposa protestar contra els atacs aeris respecte de la població civil.

Els expulsats de Grècia

ATENAS, 8. El baró de Schenck i els agents austro-alemanys marxen avui d'Atenes cap a Cavalla.

Seràn conduïts a les línies búlgares per funcionaris del ministeri de Negocis Estrangers.

Grecs i búlgars

SALONICA, 8. El coronel Christodoulos, amb dos regiments, s'ha obert cap a Cavalla, portant 15 homes i deixant a l'era una petita guarnició.

Han invitat als búlgars a evacuar les dunes principals fortalses de Cavalla. Els búlgars s'han evacuat.

El coronel Christodoulos ha ocupat igualment les altures properes a Cavalla.

La evacuació de Turtukal

PETROGRAD, 8 (oficial). Els serbis que lluiten al costat de l'exèrcit de Romania, han evacuat la plaça de Turtukal.

Occupació del fort de Cavalla

PARIS, 8. Un despatx de Sa'ónica dona conte de que els búlgars davant el bombardeig de la esquadra aliada han evacuat el fort de Cavalla, ocupant-lo els grecs.

Darrera hora

D'Espanya

Parla En Romanones

SAN SEBASTIAN, 8. El comte de Romanones despatxà amb el rei.

Parlant amb els periodistes negà que's vagi a celebrar Concell de ministres a aquesta capital. Digué que'l Concell de ministres se reunirà a Madrid a visperes de la apertura de les Corts.

Digué també el comte que la carta que anuncia al ministre de la Governació quan sortí de Madrid, la dictà en el tren i que en ella dona instruccions al senyor Ruiz Jimenez respecte a les eleccions parcials de diputats i a la qüestió del pa.

El qüestió del Govern ha confrenciat avui amb el president del Congrés senyor Villanueva.

Gridament comentat

MADRID, 8. Es objecte de comentaris l'arribada a Madrid de l'almirall don Salvador Moreno Elizaga, qüestió de l'apostol del Ferrol, que ha sigut cridat pel ministre de Marina.

Se suposa que l'almirall Moreno referà instruccions del ministre referents als exercicis que han de realitzar els vaixells de l'esquadra a les costes del Marroc.

Conferència de l'Alba

La qüestió del blat

MADRID, 8. El ministre d'Hisenda estigué aquest migdia en el ministeri de Foment, conferenciant amb el senyor Gasset. Després el senyor Alba estigué en el ministeri d'Instrucció pública, on conferencià amb el senyor Burell.

Al sortir del seu despatx el senyor Gasset, manifestà als periodistes que en la seva conferència amb el senyor Alba havien parlat del pressupost del ministeri de Foment i també de la qüestió dels blats.

El dia 15 es reunirà la Junta de Transports i després celebraran una reunió els ministres d'Hisenda i de Foment el subsecretari d'Hisenda senyor Chapaprieta i el director general d'Agricultura senyor d'Angelo, per a resoldre la qüestió del blat.

Seràn portats de l'estranger per a aconseguir que no pugui el preu del pa. Ha mifestat el senyor Gasset respecte a les xifres del pressupost de Foment, que està de perfecte acord amb el ministre d'Hisenda, havent obtingut els crèdits necessaris per a desartol·lar el plan d'obres públiques.

Per la neutralitat

MADRID, 8. Assistiren a la reunió els directors de varis diaris de Madrid.

El marqués de Polavieja en breu us i sentides paraules demostrà la conveniència nacional del manteniment de la neutralitat i la necessitat de constituir una lliga que s'oposés a tota propòsit d'intervencionista en la guerra europea.

Alguns dels reunits feren us de la paraula ratificant les opinions exposades pel marqués de Polavieja.

S'han rebut moltes adhesions de provincies.

Més de la guerra

De l'estranger

COMUNICAT OFICIAL FRANCES DE LES ONZE D'ANIT

PARIS, (Torre Eiffel) 9, 11 nit

Al S. del Somme, fems nous progressos a la població d'Hermansvillers, on fems 50 presoners.

La lluita d'artilleria segueix amb gran activitat en tot el front del Somme.

A la vora dreta del Somme, els alemanys pronuncien, aquest matí, variats atacs contra les posicions franceses en el sector de Vaux-Chapitre-Chenois.

Els alemanys logren penetrar en una de nostres trinxeres, però foren novament desallotjats per un immediat contra atac, durant el qual fems uns 100 presoners i ens apoderarem de variats ametralladores.

Al SE. de Thiaumont, progressarem els francesos.

Bombardéig intermitent en el sector de Thiaumont i a la carretera de Vaux.

En el bosc de Paroy, fou rebutjat un atac alemany dirigit contra una obra francesa.

En el restant del front, l'acostumat canonge d'AVIACIO.—Ahir foren derrivats 2 avions a la regió del Somme.

Un altre fou forçat a aterrar, després d'un combat, prop de les línies franceses, essent després destruït per nostra artilleria.

Tres avions alemanys foren seriament aviatats.

S'annuncia que'l 5 de Setembre, el tinent aviador Guynemer, derribà el seu 15 aparell alemany a la regió d'Albaincourt.

Comunicat oficial alemany

Quart General Alemany

ESTACIO DE NAUEN, 8, 9 nm

Occident.—A l'O. de Berny logren el francesos ocupar alguns elements de trinxera.

A la vora dreta del Somme, segons notícies posteriors, perdrem algun terreny durant el combat que's desenrotllà abans d'ahir el N. O. del fort de Sourville.

Contindrà en aquest sector la vintena de la línia d'artilleria.

CASA BASTIDA

18 - Passeig de Gracia - 18

Tenim contret el compromís formal de sostindre unes grans **Rebuitges de Preus** durant la **Guerra Europea** i ho executem molt gustosos amb el noble fi de contrarrestar l'avaricia acaparadora i tenir treball pels nostres obrers

Secció de Berrets de palla

100.000 des de 1'45 ptes. i a 2'95 ptes.
Col·lossal Per cada berret regalarem un
paquet Strobín que permet tenir el barret
sempre com nou
GORRUS ANGLESES des de 0'60 ptes. i a 0'95 ptes. classe superior

Secció de Camiseria

Colls i punys a 0'25 amb el 10 per cent
Camises blanques a 1'45 ptes. Camises per-
cal color gran moda amb coll, punys i
corbata, 2'95 ptes. Les seccions de Cor-
bateria, Panyoleria, Genres de punt, Bi-
suteria, Bastons, etc. a preus de fàbrica

SECCIÓ DE SABATERIA: Calçat canya de fantasia forma ianki, a 10'95 ptes.

SASTRERIA NORDAMERICANA

Trajes fets a la seva mida, tall anglès, de fil, a 6'95 ptes., i llana
a 12'95, 25, 30 i 40 ptes. els més superiors

Sastre **CURZON BROTHERS,**

de Londres. Som agents. --En 30 dies reb-
vosté un traje fet a mida a Londres. Un
corte traje anglès li costa 20 xelins

PERFUMERIA

Perfumes gratuïtament a tot-
hom amb Chevalier d'Orsay i
venem dits productes a preus de fàbrica
Ampolla de litre de Quina Violeta i Colonia a 1'95 ptes.
Caixa de tres pastilles sabó "Yema de Huevo" 0'95 ptes.

Nostre sistema de vendre articles bons amb la poca ganancia ens ha produït un augment de venda col·lossal :-: Aquesta casa a més de oferir artístics objectes als seus clients els concedeix cupons de la **ESTAMPETA VERDA**, mitjansant els quals s'obtindran terrenys de la seva propietat i a la vegada els regalarem per cada deu pessetes de compra un número amb opció a un **XALET** en dita **CIUTAT IDEAL** :-: Mitjansant 0'30 en segells remitim nostres catàlegs, un centímetre i un sistema especial que permet pendre's la mida un mateix